

Redaktionelt

Så foreligger 40. årgang af *Uddannelseshistorie* – også i år med vidnesbyrd om aktivitet inden for det område, der hedder skole- og uddannelseshistorie.

Årbogen har i år fået nyt layout. Den udgives ikke længere i kommission hos Syddansk Universitetsforlag, men af selskabet selv med Werks offset, Højbjerg som trykkeri. Det er målet, at hver årbog nu skal behandle et bestemt tema, men også rubrikker fra tidligere årgange bibeholdes.

Årbogens nye logo, hanen, er et symbol for årvågenhed. Der var en hane på Danmarks ældste ABC, der udkom i reformationstiden. Det blev en tradition, at der skulle være en hane på børnenes første stovebog. Hanen var også forside-illustrationen på den af Vagn Skovgaard-Petersen redigerede *Skolebøger i 200 år* fra 1970. Den her benyttede hane skyldes museumsinspektør Rune Clausen fra Dansk Skolemuseum.

Redaktionen af *Uddannelseshistorie* har også haft udskiftning. Vagn Skovgaard-Petersen meddelte i god tid, at han ville fratræde redaktionen efter 39. årgang. Han var medlem af redaktionen og redaktionsudvalget siden første årgang i 1967. Hans indsats som redaktør og skolehistoriker kan ikke overvurderes. Morten Petersen var medredaktør af sidste årgang og tillige medlem af Styrelsen af Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie. Han har nu ønsket at hellige sig andre opgaver.

Nye i redaktionen er Susanne Wiborg og Jesper Eckhardt Larsen. Susanne Wiborg er seniorlektor i komparativ pædagogik og livslang læring ved Institute of Education, London University, hvor hun beskæftiger sig med komparativ uddannelseshistorie og skandinavisk uddannelsespolitik. Hun er cand.mag. i International pædagogik og udviklingsstudier fra Københavns Universitet og erhvervede i 2005 sin Ph.d.-grad ved Danmarks Pædagogiske Universitet med afhandlingen *Uddannelse og social samhörighed. Udviklingen af enhedsskoler i Skandinavien, Tyskland og England. En komparativ analyse*. Afhandlingen udgives på engelsk af forlaget Palgrave MacMillan i 2008.

Jesper Eckhardt Larsen er ekstern lektor på Københavns Universitet, hvor han underviser i historisk pædagogik. Han er cand.mag. i historie med tilvalg i pædagogik fra Københavns Universitet og Ph.d.-studerende på Danmarks Pædagogiske Universitet, hvor han beskæftiger sig med et samtidshistorisk projekt om forsknings- og uddannelsespolitik inden for humaniora i Norge, Danmark, Tyskland og USA. Han har udgivet bogen *J.N. Madvigs dannelsestanker - En kritisk humanist i den danske romantik* på Museum Tusulanums forlag i 2002.

Uddannelseshistorie bringer normalt ikke mindeord; men gør denne gang en undtagelse. I april 2006 døde Vagn Skovgaard-Petersen. Keld Grinder-Hansen og Erik Nørr, som begge har kendt og arbejdet sammen med ham, har skrevet artik-

len »Skole- og uddannelseshistorikeren Vagn Skovgaard-Petersen (1931-2006)«. Christian Glenstrup og Børge Riis Larsen har skrevet »Bibliografi over Vagn Skovgaard-Petersen litterære produktion 2001-2006«. Sammen med to tidligere trykte bibliografier har vi her en fortegnelse over et stort og væsentligt skole- og uddannelseshistorisk forfatterskab.

Temaet for denne årbog er »Velfærdsstaten under pres? Konsekvenser for uddannelserne«. Susanne Wiborg starter med at give introduktion til Årbogens tema. Herefter følger Alfred O. Telhaugs »Velfærdsstat og uddanning i Norge – to sider av samme sak«. Om forholdene i Sverige skriver Ulf P. Lundgren »Utbildningspolitik och utbildningskoder. Förändringar i svensk utbildningspolitik. Endelig skriver Ida Juul i artiklen »Den danske velfærdsstat og politikken« om hjemlige forhold.

Uddannelsehistorie 2006 har bevaret to væsentlige årsrubrikker, som af mange opfattes som et helt uundværligt hjælpemiddel i såvel studier som almen orientering om uddannelser. Det drejer sig om Signe Holm Larsens »Uddannelserne i årets løb« (som tidligere havde titlen Skolen i årets løb, men som nu har fået en mere bred og rammende titel, idet den behandler samtlige uddannelser) og Christian Larsens »Dansk Uddannelseshistorisk Bibliografi 2005«. Her præsenteres nyttig viden, som ikke kan hentes andetsteds i danske medier.

Også i 2005 udkom en del litteratur inden for det skole- og uddannelseshistoriske område. Et udvalg heraf er anmeldt.

Endelig har vi i rubrikken »Nyt og noter« et indlæg fra formanden for Selskabet for Skole- og uddannelseshistorie Keld Grinder-Hansen om Selskabets virke i det forløbne år.

*Jesper E. Larsen
Børge Riis Larsen
Susanne Wiborg*